

Det Anarkistiska Biblioteket

Fascismen inför rätta

Armando Borghi

Armando Borghi
Fascismen inför rätta
1924

Dagstidningen Arbetaren - lördagen den 5 januari 1924

sv.anarchistlibraries.net

1924

Fascismen inför rätta. - För Arbetaren av ARMANDO BORGHI.

PARIS i januari.

Germain Bertons frikännande var en dom över fascismen.

Jag tänker icke här göra någon apologi för hennes individuella attentat. Jag vill överhuvudtaget icke diskutera den föråldrade frågan om värdet av den individuella handlingen i den revolutionära kampen. För mig synes den individuella handlingen icke vara lämplig att rekommendera andra, ty man bör icke göra propaganda för handlingar, man icke själv förmår utföra. Den slags propaganda bör man lämna åt de professionella nationalisterna i det här landet. Men icke ens det, ty just den måste vi fördöma.

Processen mot Germaine Berton förtjänar att beaktas, att ställas främst bland dagens politiska händelser. Bertons handling var icke ett uttryck för röd terror; den var ett försvar mot den vita terrorn. Hennes attentat var inget attentat i den gamla anarkistiska stilen, som Frankrike lärde känna 1892-93 och som proklamerades som handlingar "mot samhället". Det var ett attentat för friheten.

Detta var dess sanna karaktär, och det förklarar likaledes juryns överraskande utslag. Det förklarar också de mot rojalisterna riktade, anklagande vittnesbörden från en lång rad av framstående män inom den politiska och litterära världen.

Det är min övertygelse, att denna process har gjort frihetens sak en stor tjänst. Denna process förvandlades till en batalj mot den kriminella, imperialistiska och fascistiska reaktionen. Dess betydelse och dess följder kommer att sträcka sig långt utöver Frankrikes gränser.

Varje dag i denna process har medfört ett ödesdigert nederlag för mörkmännen kring l'Action Francaise.

Germain Berton förstod att hålla sig på höjd med sitt moraliska ansvar. Hon väjdade icke till medlidandet. Hon förklarade heller icke krig mot samhället, som Henry och Ravachol. Hon inramade sin handling i de politiska händelsernas miljö, inramade den i de senaste årens reaktionära

anstorm, dess ogärningar mot fedens män, speciellt mot Jaures, ockupationen av Ruhr (attentatet begicks i januari omedelbart efter Ruhrockupationen) och de franska fascisternas försök att utnyttja denna ockupation till att driva Frankrike till nytt krig och släppa hatet löst mot fredens män. Det var den förklaring Germaine Berton gav åt sin handling.

Hela pariserpressen har varit sympatiskt stämd mot Germaine Berton, men den dag då Leon Daudet, rojalisternas chef, och den man vars liv Germaine Berton eftertraktat i stället för Plateau, som blev offret, den dagen var avgörande för utgången av processen. Det gavs denna dag ett ögonblick av utomordentligt dramatisk effekt. Daudet hade avlagt sitt vittnesbörd och skulle lämna vittnesskranket, då den anklagade vände sig direkt till honom och sade:

”Herr Daudet, i går frågade man mig tvenne gånger om jag icke beklagade att ha skjutit Marius Plateau. Jag svarar nu inför eder: jo, jag beklagar att ha dödat herr Plateau i stället för er, herr Daudet!”

I detta ögonblick omvandlades rättegången. Den förvandlades till en process mot l’Action Francaise och ”kungens apacher”, som man kallar dem här. Det är Daudet och hans medarbetare, beundrarna av Mussolini samt rojalisternas strävan att imitera honom, det är deras förtal, deras våldsdåd, deras brutalitet, deras spionage, deras provokationer mot politiska motståndare, det är hela denna fascism i sitt vardande mot vilken anklagelserna riktades. Och för var dag vanns allt större sympati hos juryn och pressen och den allmänna opinionen.

Inför vittnesskranket yttrade Fernand Buisson, president för ”Ligan för de mänskliga rättigheterna”, bland annat: Upprinnelsen till denna affär är mordet på Jaurés. Om den anklagade blivit livligare gripen av denna avskyvärda handling än vi andra, så måste vi erkänna, att detta barn befann sig i en särskild situation, och att allt det som hon sett och hört har bidragit till att uppjaga detta slag av rättrådig besatthet. Och från samma vittnesskrank förklarade förre livsmedelsministern Maurice Violette: Var och en har rätt att försvara sig själv, ty bandet kring l’Action Francaise är så väl organiserat, att en hel serie handlingar, som vi fallit offer för, blivit förberedda genom en militäriskt disciplinerad och indelad organisation.

Det skulle vara av största intresse att fortsätta att citera en hel rad av vittnesbörd, som blevo tunga anklagelser mot anklagarna och målsägarna, men jag vågar icke taga utrymmet allt för mycket i anspråk.

Men dessa kategoriska anklagelser mot "kungens apacher" frikände Germaine Berton. Detta frikännande blev samtidigt en dom över l'Action Francaise och fascismen, icke blott den franska men även den italienska. Ty det är den italienska fascismens metoder som "kungens apacher" försökt att omplantera i fransk jord; det är den italienska fascismens förbrytelser de upprepat i Frankrike. Det intellektuella och demokratiska Frankrike har genom detta utslag demonstrerat sitt förakt, sin avsky, sin motvilja mot fascismen i allmänhet, icke mindre den italienska än den franska. Och för min del är jag övertygad om, att processen mot Germaine Berton betyder ett kraftigt slag mot den Mussolinska reaktionen och dess efterföljare i alla länder.